

АНОТАЦІЯ

Назва дисципліни/освітнього компоненту	Психологія менеджменту
Компонент освітньої програми	Вибірковий
Загальна кількість кредитів та кількість годин для вивчення дисципліни	3,0 кредити / 90 годин
Вид підсумкового контролю	Залік
Мова викладання	Українська
Викладач	МАКСИМЮК Тетяна Петрівна кандидат психологічних наук, доцент
CV викладача (in) на сайті кафедри	https://psuhologia.rshu.edu.ua/kafedra/kafedra-vikovoï-ta-pedahohichnoi-psykholohii/sklad-kafedri/9-uncategorised/117-bereziuk-tetiana-petrivna
E-mail викладача:	tetiana.maksymiuk@rshu.edu.ua

Мета та завдання навчальної дисципліни

Метою вивчення навчальної дисципліни «Психологія менеджменту» є формування у здобувачів вищої освіти системного розуміння психологічних закономірностей управлінської діяльності в організації та набуття базових умінь психологічного аналізу управлінських процесів, взаємодії керівника й персоналу, мотивації та організаційної поведінки.

Згідно вимог освітньо-наукової програми здобувачі вищої освіти у процесі вивчення вибіркової компоненти можуть набути таких компетентностей:

Інтегральна компетентність

Здатність розв'язувати складні спеціалізовані задачі та практичні проблеми у сфері наукової психології, що передбачають застосування основних психологічних теорій та методів, характеризуються комплексністю і невизначеністю умов.

Загальні компетентності (ЗК)

ЗК01. Здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях.

ЗК02. Знання та розуміння предметної області та розуміння професійної діяльності.

ЗК03. Навички використання інформаційних і комунікаційних технологій.

ЗК04. Здатність вчитися і оволодівати сучасними знаннями.

ЗК06. Здатність приймати обґрунтовані рішення.

ЗК12. Здатністю ухвалювати рішення та діяти, дотримуючись принципу неприпустимості корупції та будь-яких інших проявів недоброчесності.

Спеціальні (фахові, предметні) компетентності (СК)

СК01. Здатність оперувати категоріально-понятійним апаратом психології.

СК02. Здатність до ретроспективного аналізу вітчизняного та зарубіжного досвіду розуміння природи виникнення, функціонування та розвитку психічних явищ.

СК03. Здатність до розуміння природи поведінки, діяльності та вчинків (зокрема, в контексті організації заходів раннього втручання).

СК04. Здатність самостійно збирати та критично опрацьовувати, аналізувати та узагальнювати психологічну інформацію з різних джерел.

СК05. Здатність використовувати валідний і надійний психодіагностичний інструментарій.

СК06. Здатність самостійно планувати, організувати та здійснювати психологічне дослідження.

СК07. Здатність аналізувати та систематизувати одержані результати, формулювати аргументовані висновки та рекомендації.

СК10. Здатність дотримуватися норм професійної етики.

СК11. Здатність до особистісного та професійного самовдосконалення, навчання та саморозвитку.

СК12. Здатність застосовувати знання психологічних механізмів функціонування, розвитку та формування психічних явищ, генезису особистості, її діяльності та індивідуальних особливостей.

Освітньо-науковою програмою передбачено досягнення наступних *програмних результатів навчання (ПР)*:

ПР01. Аналізувати та пояснювати психічні явища, ідентифікувати психологічні проблеми та пропонувати шляхи їх розв'язання.

ПР02. Розуміти закономірності та особливості розвитку і функціонування психічних явищ в контексті професійних завдань

ПР05. Обирати та застосовувати валідний і надійний психодіагностичний інструментарій (тести, опитувальники, проєктивні методики тощо) психологічного дослідження та технології психологічної допомоги.

ПР10. Формулювати думку логічно, доступно, дискутувати, обстоювати власну позицію, модифікувати висловлювання відповідно до культуральних особливостей співрозмовника.

ПР12. Складати та реалізовувати програму психопрофілактичних та просвітницьких дій, заходів психологічної допомоги у формі лекцій, бесід, круглих столів, ігор, тренінгів, тощо, відповідно до вимог замовника.

ПР16. Знати, розуміти та дотримуватися етичних принципів професійної діяльності психолога.

ПР19. Знати основи запобігання корупції, суспільної та академічної доброчесності на рівні, необхідному для формування нетерпимості до корупції та проявів не доброчесної поведінки серед здобувачів освіти та вміння застосовувати їх у професійній діяльності.

Зміст навчальної дисципліни

Змістовий модуль 1. Теоретико-методологічні основи психології менеджменту

Тема 1. Зміст та структура психології менеджменту як галузі знань

Особливості менеджерської діяльності. Витоки розвитку менеджменту. Сутність психології менеджменту. Історія розвитку шкіл управління. Людський фактор в управлінні. Система факторів впливу на поведінку та успішну діяльність в менеджменті.

Тема 2. Наукова проблематика особистості в організації

Соціальна позиція та роль особистості в організації. П концепція «діючої особистості». Роль соціальної позиції працівника як сукупність професійно-кваліфікаційних компетентностей. Поняття «позиція особистості» (А. Адлер, Ф. Якубчак, І. Кон, В. Мясіщев, Л. Божович та ін.). Соціальне значення особистості в організації. Функціональна роль особистості в колективі. Самооцінка та рівень домагань особистості в управлінських відносинах. Зміст соціальних норм поведінки особистості як об'єкта управління.

Тема 3. Науково-психологічний зміст поняття та психологічний зміст системи управління: лідерство і керівництво в організації

Теорія «рис лідерства» в управлінні. Теорія функцій лідера. Концепція лідерства. Ситуаційна теорія лідерства Ф. Фідлера. Головні положення «ситуаційної теорії» П. Херсі. Кількісна оцінка стилю керівництва К. Вернера. Психологічні особливості управлінської діяльності. Об'єкт та суб'єкт управління. Соціально-психологічні феномени в системі управлінських відносин. Управління, влада та вплив. Види влади. Джерела влади. Ефективність управління. Основні функції управлінської діяльності. Лідерство і керівництво в організації. Керівник як суб'єкт управління. Типологія стилів керівництва. Індивідуальні стилі керівництва. Типи керівників у практиці вітчизняних ділових стосунків. Якості і риси керівника, що досягає успіху. Причини неуспішного керівництва.

Змістовний модуль 2. Соціально-психологічні особливості менеджменту

Тема 4. Колектив як соціальний об'єкт управління

Відмінність понять «група» і «колектив». Колектив як вища форма організації. Істотні ознаки колективу. Типи поведінки людини в колективі. Відносини між особистостями в групі.

Спільна діяльність. Модель групи. Спілкування в групі. Розвиток групи в колективі. Критерії рівня розвитку групи. Сумісність в групі. Види сумісності в колективі.

Тема 5. Психологія управлінських рішень

Поняття і класифікація управлінських рішень (А. Пригожин). Управлінські (організаційні) рішення: мета, наслідок, поділ праці, професіоналізм. Класифікація, показники управлінських рішень. Процедура ухвалення рішення. Психологічний механізм прийняття рішень. Репродуктивні рішення.

Тема 6. Психологія управлінського спілкування

Сутність, види і функції ділового спілкування. Засоби ділового спілкування. Публічний виступ. Техніка ведення ділових індивідуальних бесід. Форми колективного обговорення проблем. Процес ведення ділових переговорів. Способи ділового спілкування в керівництві. Невербальна комунікація в практиці ділових стосунків.

Тема 7. Діяльність менеджера у попередженні та розв'язанні конфліктів

Класифікація конфліктів, причини їх виникнення. Причини конфлікту (М. Мескон, М. Альберт, Ф. Хедоурі). Способи запобігання конфліктів в процесі управління. Запобігання (профілактика) конфліктів у діяльності менеджера. Методи вирішення конфліктів. Головні стилі вирішення конфлікту (методом Томаса-Кілмена).

Тема 8. Психологія управлінської роботи з колективом

Соціально-психологічні особливості колективу як об'єкту управління. Психологічні характеристики колективу організації. Управлінський контроль як функція управління. Запобігання виникненню кризових ситуацій. Ортобіоз особистості керівника. Ортобіотика (І. Мечников). Психологічний стрес. Гігієна праці. Гігієна спілкування. Психологічне консультування в управлінні та менеджменті. Кар'єрний коучинг, бізнес-коучинг, коучинг особистісної ефективності та бізнес-тренінги. Тімбілдінг. Відмінність понять «психологічне консультування» та «консалтинг». Управлінське консультування (Л. Е. Орбан-Лембрик). Процес психолого-акмеологічного консультування.

Тема 9. Психологічний імідж організації та фірмовий стиль персоналу

Формування іміджу організації. Психологічна сутність поняття «імідж». Корпоративний імідж. Фактори формування іміджу організації. Формування іміджу персоналу. Самопрезентація. Основні компоненти іміджу ділової людини. Зовнішні та внутрішні чинники формування іміджу. Професіоналізм і компетентність менеджера.